

KOMISIJAS REGULA (ES) 2016/1719
(2016. gada 26. septembris),
ar ko izveido nākotnes jaudas piešķiršanas vadlīnijas
(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu⁽¹⁾ un jo īpaši tās 18. panta 3. punkta b) apakšpunktu un 5. punktu,

tā kā:

- (1) Ir ļoti svarīgi steidzami pabeigt pilnībā funkcionējoša un savstarpēji savienota iekšējā enerģijas tirgus izveidi, lai saglabātu enerģijas piegādes drošību, uzlabotu konkurētspēju un nodrošinātu, ka visi patērētāji var iegādāties enerģiju par pieejamām cenām. Labi funkcionējošam iekšējam elektroenerģijas tirgum būtu jāsniedz ražotājiem atbilstīgi stimuli ieguldīt jaunus enerģijas ražošanas veidus, tostarp elektroenerģijas ražošanā no atjaunojamajiem energoresursiem, un īpaša uzmanība būtu jāpievērš visizolētākajām dalībvalstīm un reģioniem Savienības enerģijas tirgū. Labi funkcionējošam tirgum būtu arī jādod patērētājiem iespēja izmantot pasākumus, kas veicina efektīvāku enerģijas izmantojumu, taču tiem nepieciešama droša enerģijas piegāde.
- (2) Enerģijas piegādes drošība ir būtisks sabiedrības drošības elements, tāpēc tā ir cieši saistīta ar iekšējā elektroenerģijas tirgus efektīvu darbību, kā arī izolēto dalībvalstu elektroenerģijas tirgu integrāciju. Elektroenerģiju Savienības iedzīvotājiem var piegādāt vienīgi ar tīkla palīdzību. Funkcionējoši elektroenerģijas tirgi, jo īpaši tīkli un citi aktīvi, kas saistīti ar elektroenerģijas piegādi, ir būtiski sabiedrības drošībai, ekonomikas konkurētspējai un Savienības pilsoņu labklājībai.
- (3) Regulā (EK) Nr. 714/2009 ir paredzēti nediskriminējoši noteikumi par tīkla piekļuves nosacījumiem elektroenerģijas pārrobežu apmaiņai, proti, tajā ir izklāstīti noteikumi par jaudas piešķiršanu un pārslodzes vadību attiecībā uz starpsavienojumiem un pārvades sistēmām, kas ietekmē elektroenerģijas pārrobežu plūsmas. Lai virzītos uz patiesi integrētu elektroenerģijas tirgu, ir jāizstrādā riska nodrošināšanas iespējas elektroenerģijas ražotājiem, patērētājiem un mazumtirgotājiem, lai tie varētu mazināt iespējamo cenu risku teritorijā, kurā tie darbojas, tostarp ir jānosaka pašreizējie nākotnes jaudas piešķiršanas izsoļu noteikumi.
- (4) Ilgtermiņa jaudas aprēķināšana nākamā gada un nākamā mēneša tirgus laikposmiem būtu jākoordinē pārvades sistēmas operatoriem ("PSO") vismaz reģionālā līmenī, lai nodrošinātu uzticamus jaudas aprēķinus un to, ka tirgū ir pieejama optimāla jauda. Tālāk PSO vajadzētu izveidot kopēju tīkla modeli, apkopojot visus datus, kas nepieciešami ilgtermiņa jaudas aprēķināšanai, un ņemot vērā ilgtermiņa laikposmiem pēc būtības piemītošo nenoteiktību. Ilgtermiņa pārrobežu jaudu aprēķināšanā un piešķiršanā vajadzētu izmantot pieeju, kas balstās uz koordinētu neto pārvades jaudu. Plūsmbalstītu pieeju varētu izmantot gadījumos, kad starpzonu jaudu savstarpējā atkarība starp tirdzniecības zonām ir liela un pieeja ir pamatota no ekonomiskās efektivitātes viedokļa.
- (5) Lai varētu pieņemt saskaņotus noteikumus par starpzonu jaudas piešķiršanu ilgtermiņā, ir nepieciešams izveidot un izmantot vienotu piešķiršanas platformu Eiropas līmenī. Šādu centrālo platformu vajadzētu izstrādāt visiem PSO, lai atvieglotu ilgtermiņa pārvades tiesību piešķiršanu tirgus dalībniekiem, un būtu jāparedz iespēja, ka viens tiesīgais tirgus dalībnieks var nodot šādas ilgtermiņa pārvades tiesības citam.
- (6) Lai ilgtermiņa pārvades tiesību piešķiršana noritētu pārredzami un nediskriminējoši, vienotajai piešķiršanai platformai vajadzētu publicēt visu attiecīgo informāciju par izsoli pirms izsoles sākuma. Nominācijas noteikumos būtu jāietver sīka informācija par fiziskās pārvades tiesību nominācijas procedūru, tostarp par prasībām, termiņiem, tirgus slēgšanu un tiesībām uz apmaiņu starp tirgus dalībniekiem.

⁽¹⁾ OVL 211, 14.8.2009., 15. lpp.

- (7) Ilgtermiņa pārvades tiesību turētājiem vajadzētu būt tiesīgiem atgriezt PSO savas ilgtermiņa pārvades tiesības, ko pēc tam var pārdalīt nākamajā nākotnes jaudas piešķiršanā. Par ilgtermiņa pārvades tiesību atgriešanu turētāji var pretim saņemt maksājumu. Bez tam tirgus dalībniekiem vajadzētu būt tiesīgiem vai nu nodot, vai iegādāties jau piešķirtas ilgtermiņa pārvades tiesības. Tirgus dalībniekiem vajadzētu informēt PSO par šādu nodošanu vai iegādi, kā arī par darījumpartneriem, tostarp iesaistītajiem tirgus dalībniekiem un attiecīgajiem PSO.
- (8) Ir svarīgi administratīvo slogu un izmaksas, kas saistās ar dalību vienotajā piešķiršanas platformā, uzturēt saprātīgā līmenī, jo īpaši attiecībā uz saskaņotu līgumstruktūru ar tirgus dalībniekiem.
- (9) Pašlaik Savienībā pastāv dažādi piešķiršanas noteikumi, kas reglamentē līgumisko kārtību attiecībā uz ilgtermiņa pārvades tiesībām. PSO būtu jāizstrādā saskaņoti noteikumi par to, kā Savienības līmenī piešķir fiziskās pārvades tiesības, izvēles finansiālās pārvades tiesības (turpmāk "izvēles FINPT") un saistošās finansiālās pārvades tiesības (turpmāk "saistošās FINPT").
- (10) Šajos saskaņotajos piešķiršanas noteikumos būtu jāietver vismaz apraksts par ilgtermiņa pārvades tiesību piešķiršanas procesu/procedūru, tostarp par prasību minimumu attiecībā uz līdzdalību, finansiālajiem jautājumiem, tiešajās izsolēs piedāvātajiem produktu veidiem, nominēšanas noteikumiem, samazināšanas un kompensācijas noteikumiem, tirgus dalībniekiem ievērojamiem noteikumiem gadījumos, kad tie nodod savas ilgtermiņa pārvades tiesības, principu "izmanto vai pārdod" (turpmāk "IVP"), noteikumiem par *force majeure* un atbildību. Saskaņotajos piešķiršanas noteikumos būtu jāizklāsta arī līgumsaistības, kas jāpilda tirgus dalībniekiem.
- (11) Komisijas Regulā (ES) 2015/1222 ⁽¹⁾ ir noteikts nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņš un attiecīgs kompensācijas režīms par ilgtermiņa pārvades tiesībām, kas tiek samazinātas pēc šā termiņa. Līdzīgā kārtā PSO vajadzētu atlīdzināt vai kompensēt ilgtermiņa pārvades tiesību turētājiem ilgtermiņa pārvades tiesības, kas ir samazinātas pirms nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņa.
- (12) Ņemot vērā attiecīgo tirgu likviditāti un tirgus dalībnieku iespējas koriģēt savas pozīcijas, varētu ieviest limitus kompensācijām, kas izmaksājamas tiem turētājiem, kuru ilgtermiņa pārvades tiesības ir samazinātas pirms nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņa.
- (13) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 713/2009 ⁽²⁾ 8. pantu, ja kompetentās valstu regulatīvās iestādes nespēj vienoties par kopīgiem piekļuves noteikumiem vai par metodikām, lēmums būtu jāpieņem Energoregulatoru sadarbības aģentūrai ("Aģentūra").
- (14) Šī regula ir izstrādāta ciešā sadarbībā ar Aģentūru, elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklu ("ENTSO-E") un ieinteresētajām personām, lai pieņemtu efektīvus, līdzsvarotus un samērīgus noteikumus pārredzamā un līdzdalīgā veidā. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 18. panta 3. punktu Komisija pirms šīs regulas grozījumu priekšlikuma iesniegšanas apspriedīsies ar Aģentūru, ENTSO-E un citām svarīgām ieinteresētajām personām.
- (15) Šī regula papildina Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikumu saskaņā ar principiem, kas izklāstīti minētās regulas 16. pantā.
- (16) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Regulas (EK) Nr. 714/2009 23. panta 1. punktā minētā komiteja,

⁽¹⁾ Komisijas 2015. gada 24. jūlija Regula (ES) 2015/1222, ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas (OV L 197, 25.7.2015., 24. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regula (EK) Nr. 713/2009, ar ko izveido Energoregulatoru sadarbības aģentūru (OV L 211, 14.8.2009., 1. lpp.).

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

I SADAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

1. Ar šo regulu nosaka sīki izstrādātus noteikumus par starpzonu jaudas piešķiršanu nākotnes tirgos, par kopīgu metodiku, kā noteikt ilgtermiņa starpzonu jaudu, par Eiropas līmeņa vienotas piešķiršanas platformas izveidi, kurā tiek piedāvātas ilgtermiņa pārvades tiesības, un par iespēju ilgtermiņa pārvades tiesības atgriezt vēlākai nākotnes jaudas piešķiršanai vai tirgus dalībniekiem nodot šīs ilgtermiņa pārvades tiesības citiem tirgus dalībniekiem.
2. Šo regulu piemēro visām pārvades sistēmām un starpsavienojumiem Savienībā, izņemot pārvades sistēmām uz salām, kas nav savienotas ar citām pārvades sistēmām ar starpsavienotāju palīdzību.
3. Dalībvalstīs, kur ir vairāk nekā viens PSO, šo regulu piemēro visiem PSO konkrētajā dalībvalstī. Ja PSO nav funkcijas, ko paredz viens vai daži no pienākumiem, kuri minēti šajā regulā, dalībvalstis var noteikt, ka atbildība par šo pienākumu izpildi tiek uzticēta citam vai citiem konkrētiem PSO.
4. Vienotajā piešķiršanas platformā var piedalīties tirgus operatori un PSO, kas darbojas Šveicē, ja Šveices tiesību akti īsteno Savienības elektroenerģijas tirgus tiesību aktu galvenos noteikumus un starp Savienību un Šveici ir noslēgts starpvaldību nolīgums par sadarbību elektroenerģijas jomā.
5. Ja ir izpildīti šā panta 4. punktā minētie nosacījumi, par Šveices dalību vienotajā piešķiršanas platformā lemj Komisija, pamatojoties uz Aģentūras atzinumu. Lai nodrošinātu veiksmīgu Savienības mērogā ieviesto ilgtermiņa pārvades tiesību piešķiršanas funkcionēšanu un vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem dalībniekiem, to Šveices PSO tiesības un pienākumi, kuri iesaistās vienotajā piešķiršanas platformā, ir saskanīgi ar Savienībā strādājošo PSO tiesībām un pienākumiem.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro definīcijas, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 714/2009 2. pantā, Regulas (ES) 2015/1222 2. pantā, Komisijas Regulas (ES) Nr. 543/2013 ⁽¹⁾ 2. pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK ⁽²⁾ 2. pantā.

Papildus piemēro šādas definīcijas:

- 1) "nākotnes jaudas piešķiršana" ir ilgtermiņa starpzonu jaudas iedalīšana izsolē, kas notiek pirms nākamās dienas laikposma;
- 2) "ilgtermiņa pārvades tiesības" ir fiziskās pārvades tiesības ("FIZPT") vai izvēles finansiālās pārvades tiesības ("izvēles FINPT"), vai saistošās finansiālās pārvades tiesības ("saistošās FINPT"), kuras iegūst nākotnes jaudas piešķiršanā;
- 3) "piešķiršanas noteikumi" ir nākotnes jaudas piešķiršanas noteikumi, ko piemēro vienotā piešķiršanas platformā;
- 4) "vienotā piešķiršanas platforma" ir Eiropas platforma, kuru izveidojuši visi PSO un kurā tiek piešķirta nākotnes jauda;
- 5) "izsole" ir process, kurā ilgtermiņa starpzonu jaudu piedāvā un piešķir tirgus dalībniekiem, kuri iesniedz solījumus;

⁽¹⁾ Komisijas 2013. gada 14. jūnija Regula (ES) Nr. 543/2013 par datu iesniegšanu un publicēšanu elektroenerģijas tirgos un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikuma grozīšanu (OV L 163, 15.6.2013., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.).

- 6) "izmanto vai pārdod" (IVP) ir princips, saskaņā ar kuru starpzonu jauda, uz ko nopirktās fiziskas pārvades tiesības nav nominētas, automātiski kļūst pieejama nākamās dienas jaudas piešķiršanai un saskaņā ar kuru šo fiziskās pārvades tiesību turētājs saņem atlīdzību no PSO;
- 7) "nominēšana" ir tad, kad fiziskās pārvades tiesību turētājs un tā darījumpartneris vai pilnvarota trešā puse paziņo attiecīgajiem PSO par ilgtermiņa starpzonu jaudas izmantošanu;
- 8) "nominēšanas noteikumi" ir noteikumi par to, kā fiziskās pārvades tiesību turētājs un tā darījumpartneris vai pilnvarota trešā puse paziņo attiecīgajiem PSO par ilgtermiņa starpzonu jaudas izmantošanu;
- 9) "tirgus starpība" ir starpība starp nākamās dienas cenām pa stundām abās attiecīgajās tirdzniecības zonās attiecīgajā tirgus laika vienībā un konkrētā virzienā;
- 10) "kompensācijas noteikumi" ir noteikumi, saskaņā ar kuriem katrs PSO, kas atbildīgs par to tirdzniecības zonu robežu, uz kuras ir piešķirtas ilgtermiņa pārvades tiesības, kompensē pārvades tiesību turētājiem ilgtermiņa pārvades tiesību samazināšanu.

3. pants

Nākotnes jaudas piešķiršanas mērķi

Šīs regulas mērķis ir:

- a) veicināt efektīvu ilgtermiņa starpzonu tirdzniecību, kur tirgus dalībniekiem ir pieejamas ilgtermiņa starpzonu riska nodrošes iespējas ("hedžēšana");
- b) optimizēt ilgtermiņa starpzonu jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu;
- c) nodrošināt nediskriminējošu piekļuvi ilgtermiņa starpzonu jaudai;
- d) nodrošināt taisnīgu un nediskriminējošu attieksmi pret PSO, Aģentūru, regulatīvajām iestādēm un tirgus dalībniekiem;
- e) ņemt vērā vajadzību nodrošināt taisnīgu un akurātu nākotnes jaudas piešķiršanu un akurātu cenu veidošanu;
- f) nodrošināt un uzlabot informācijas par nākotnes jaudas piešķiršanu pārredzamību un ticamību;
- g) sekmēt elektroenerģijas pārvades sistēmas un elektroenerģijas sektora efektīvu ilgtermiņa darbību un attīstību Savienībā.

4. pants

Noteikumu vai metodiku pieņemšana

1. PSO izstrādā šajā regulā paredzētos noteikumus vai metodikas un iesniedz tos šajā regulā noteiktajos termiņos kompetentajām regulatīvajām iestādēm apstiprinājuma saņemšanai. Ja priekšlikums par noteikumiem vai metodikām saskaņā ar šo regulu jāizstrādā un jāapstiprina vairākiem PSO, iesaistītie PSO cieši sadarbojas. PSO ar *ENTSO-E* palīdzību regulāri informē kompetentās regulatīvās iestādes un Aģentūru par progresu, kas panākts minēto noteikumu vai metodiku izstrādē.

2. PSO, lemjot par noteikumu vai metodiku priekšlikumiem saskaņā ar 4. panta 6. punktu, lēmumu pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, ja to starpā nav bijis iespējams panākt vienprātību. Kvalificētam balsu vairākumam par priekšlikumiem saskaņā ar 4. panta 6. punktu ir nepieciešams šādu balsu vairākums:

- a) PSO, kas pārstāv vismaz 55 % no dalībvalstīm; un
- b) PSO, kas pārstāv dalībvalstis, kurās dzīvo vismaz 65 % no Savienības iedzīvotājiem.

Bloķējošajā mazākumā attiecībā uz lēmumiem saskaņā ar 4. panta 6. punktu jābūt PSO, kas pārstāv vismaz četras dalībvalstis, pretējā gadījumā uzskata, ka kvalificētais balsu vairākums ir panākts.

Pieņemot PSO lēmumus saskaņā ar 4. panta 6. punktu, katrai dalībvalstij ir viena balss. Ja dalībvalsts teritorijā ir vairāki PSO, dalībvalsts sadala balsošanas pilnvaras starp šiem PSO.

3. PSO, lemjot par noteikumu vai metodiku priekšlikumiem saskaņā ar 4. panta 7. punktu, lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, ja to starpā nav bijis iespējams panākt vienprātību un ja attiecīgos reģionus veido vairāk nekā piecas dalībvalstis. Kvalificētam balsu vairākumam par priekšlikumiem saskaņā ar 4. panta 7. punktu ir nepieciešams šādu balsu vairākums:

- a) PSO, kas pārstāv vismaz 72 % no iesaistītajām dalībvalstīm; un
- b) PSO, kas pārstāv dalībvalsti, kurās dzīvo vismaz 65 % no attiecīgā reģiona iedzīvotājiem.

Bloķējošais mazākums attiecībā uz lēmumiem saskaņā ar 4. panta 7. punktu jāveido minimālajam PSO skaitam, kuri pārstāv vairāk nekā 35 % iesaistīto dalībvalstu iedzīvotāju, un PSO, kas pārstāv vismaz vēl vienu iesaistīto dalībvalsti, pretējā gadījumā uzskata, ka kvalificētais balsu vairākums ir panākts.

PSO, lemjot par noteikumu vai metodiku priekšlikumiem saskaņā ar 4. panta 7. punktu, lēmumus attiecībā uz reģioniem, ko veido ne vairāk kā piecas dalībvalstis, pieņem vienprātīgi.

Pieņemot PSO lēmumus saskaņā ar 4. panta 7. punktu, katrai dalībvalstij ir viena balss. Ja dalībvalsts teritorijā ir vairāki PSO, dalībvalstis sadala balsošanas pilnvaras starp šiem PSO.

4. Ja PSO noteikumu vai metodiku priekšlikumu valstu regulatīvajām iestādēm neiesniedz šajā regulā noteiktajā termiņā, tie kompetentajām regulatīvajām iestādēm un Aģentūrai iesniedz attiecīgos noteikumu vai metodiku projektus un paskaidro, kāpēc nav panākta vienošanās. Aģentūra informē Komisiju un sadarbībā ar kompetentajām regulatīvajām iestādēm pēc Komisijas pieprasījuma noskaidro iemeslus, kāpēc nav bijis iespējams panākt vienošanos, un par tiem informē Komisiju. Komisija veic attiecīgus pasākumus, lai būtu iespējams pieņemt vajadzīgos noteikumus vai metodikas četru mēnešu laikā no dienas, kad no Aģentūras saņemta informācija.

5. Katra regulatīvā iestāde ir atbildīga par 6. un 7. punktā minēto noteikumu vai metodiku apstiprināšanu.

6. Visu regulatīvo iestāžu apstiprinājums ir nepieciešams šādiem noteikumu vai metodiku priekšlikumiem:

- a) ražošanas un slodzes datu ieguves metodika saskaņā ar 17. pantu;
- b) kopēja tīkla modeļa metodika saskaņā ar 18. pantu;
- c) prasības vienotajai piešķiršanas platformai saskaņā ar 49. pantu;
- d) saskaņotie piešķiršanas noteikumi saskaņā ar 51. pantu;
- e) pārslodzes ieņēmumu sadalīšanas metodika saskaņā ar 57. pantu;
- f) metodika par vienotās piešķiršanas platformas izveides, izstrādes un darbības izmaksu dalīšanu saskaņā ar 59. pantu;
- g) metodika par ilgtermiņa pārvades tiesību garantēšanas un atlīdzināšanas izmaksu dalīšanu saskaņā ar 61. pantu

7. Apstiprinājums no iesaistītā reģiona visām regulatīvajām iestādēm ir nepieciešams šādiem noteikumu vai metodiku priekšlikumiem:

- a) jaudas aprēķināšanas metodika saskaņā ar 10. pantu;
- b) starpzonu jaudas sadalīšanas metodika saskaņā ar 16. pantu;

- c) ilgtermiņa pārvades tiesību reģionālā koncepcija saskaņā ar 31. pantu;
- d) rezerves procedūru izveide saskaņā ar 42. pantu;
- e) saskaņoto piešķiršanas noteikumu reģionālās prasības saskaņā ar 52. pantu, tostarp reģionālie kompensācijas noteikumi saskaņā ar 55. pantu.

8. Noteikumu vai metodiku priekšlikumā iekļauj ierosināto īstenošanas grafiku un aprakstu par to sagaidāmo ietekmi uz šīs regulas mērķu izpildi. Noteikumu vai metodiku priekšlikumus, kuri jāapstiprina vairākām vai visām regulatīvajām iestādēm, iesniedz Aģentūrai tajā pašā laikā, kad tos iesniedz regulatīvajām iestādēm. Pēc kompetento regulatīvo iestāžu pieprasījuma Aģentūra par noteikumu vai metodiku priekšlikumiem trīs mēnešu laikā sniedz atzinumu.

9. Ja lēmums par noteikumu vai metodiku apstiprināšanu jāpieņem vairāk nekā vienai regulatīvajai iestādei, kompetentās regulatīvās iestādes cita ar citu apspriežas, cieši sadarbojas un savstarpēji koordinē savas darbības, lai panāktu vienošanos. Attiecīgā gadījumā kompetentās regulatīvās iestādes ņem vērā Aģentūras atzinumu. Regulatīvās iestādes pieņem lēmumus par iesniegtajiem noteikumiem vai metodikām saskaņā ar 6. un 7. punktu sešu mēnešu laikā pēc tam, kad regulatīvā iestāde vai attiecīgā gadījumā pēdējā iesaistītā regulatīvā iestāde saņēmusi noteikumus vai metodikas.

10. Ja regulatīvās iestādes nav spējušas vienoties 9. punktā minētajā termiņā vai ja tās iesniedz kopīgu pieprasījumu, par iesniegtajiem noteikumu vai metodiku priekšlikumiem lēmumu sešu mēnešu laikā pieņem Aģentūra saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 713/2009 8. panta 1. punktu.

11. Ja viena vai vairākas regulatīvās iestādes pieprasa, lai noteikumos vai metodikās, kas iesniegti apstiprināšanai saskaņā ar 6. un 7. punktu, tiktu izdarīti grozījumi, attiecīgie PSO divu mēnešu laikā pēc tam, kad regulatīvās iestādes to pieprasījušas, iesniedz apstiprināšanai grozīto noteikumu vai metodiku priekšlikumu. Regulatīvās iestādes lēmumu par grozītajiem noteikumiem vai metodikām pieņem divu mēnešu laikā pēc to iesniegšanas. Ja kompetentās regulatīvās iestādes nav spējušas vienoties par noteikumiem vai metodikām saskaņā ar 6. un 7. punktu divu mēnešu laikā vai ja tās iesniedz kopīgu pieprasījumu, par grozītajiem noteikumiem vai metodikām lēmumu sešu mēnešu laikā pieņem Aģentūra saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 713/2009 8. panta 1. punktu. Ja attiecīgie PSO neiesniedz priekšlikumu par grozītajiem noteikumiem vai metodikām, piemēro 4. punktā paredzēto procedūru.

12. PSO, kas atbildīgi par noteikumu vai metodiku priekšlikuma izstrādi, vai regulatīvās iestādes, kas atbildīgas par to pieņemšanu saskaņā ar 6. un 7. punktu, var pieprasīt minēto noteikumu vai metodiku grozīšanu.

Noteikumu vai metodiku grozījumu priekšlikumu iesniedz apspriešanai saskaņā ar 6. pantā izklāstīto procedūru un apstiprina saskaņā ar šajā pantā izklāstīto procedūru.

13. PSO, kas atbildīgi par noteikumu vai metodiku izstrādi saskaņā ar šo regulu, publicē tos internetā pēc tam, kad tos ir apstiprinājušas kompetentās regulatīvās iestādes, vai, ja šāds apstiprinājums nav nepieciešams, pēc to izstrādes, izņemot, ja šāda informācija saskaņā ar 7. pantu ir uzskatāma par konfidenciālu.

5. pants

Ieinteresēto personu līdzdalība

Aģentūra, cieši sadarbojoties ar ENTSO-E, organizē ieinteresēto personu līdzdalību nākotnes jaudas piešķiršanā un citos šīs regulas īstenošanas aspektos. Tas paredz regulāras sanāksmes ar ieinteresētajām personām, lai apzinātu problēmas un ierosinātu uzlabojumus, jo īpaši attiecībā uz nākotnes jaudas piešķiršanas norisi un attīstību, tostarp attiecībā uz izsoļu noteikumu saskaņošanu. Tas neaizstāj apspriešanos ar ieinteresētajām personām saskaņā ar 6. pantu.

6. pants

Apspriešanās

1. PSO, kas atbildīgi par noteikumu vai metodiku vai to grozījumu priekšlikumu iesniegšanu saskaņā ar šo regulu, par noteikumu vai metodiku priekšlikumu projektu apspriežas ar ieinteresētajām personām (tostarp katras dalībvalsts attiecīgajām iestādēm), ja tas skaidri noteikts šajā regulā. Apspriešanās periods ilgst vismaz vienu mēnesi.
2. Noteikumu vai metodiku priekšlikumus, ko PSO iesnieguši Savienības līmenī, publicē un iesniedz apspriešanai Savienības līmenī. Priekšlikumus, ko PSO iesnieguši reģionālā līmenī, iesniedz apspriešanai vismaz reģionālā līmenī. Puses, kas iesniedz priekšlikumus divpusējā vai daudzpusējā līmenī, apspriežas vismaz ar iesaistītajām dalībvalstīm.
3. Struktūras, kas atbildīgas par noteikumu vai metodiku priekšlikumu, pirms tā iesniegšanas regulatīvo iestāžu apstiprinājumam, ja tas nepieciešams saskaņā ar 4. pantu, vai visos pārējos gadījumos pirms publicēšanas pienācīgi ņem vērā ieinteresēto personu viedokli, ko tās izteikušas apspriešanās, kura veikta saskaņā ar 1. punktu. Visos gadījumos iesniegtajā priekšlikumā norāda skaidru un ticamu pamatojumu tam, kāpēc apspriešanās paustie viedokļi tiks vai netiks ņemti vērā, un to savlaicīgi publicē pirms noteikumu vai metodiku priekšlikuma publicēšanas vai vienlaikus ar to.

7. pants

Konfidencialitātes pienākumi

1. Uz jebkādu konfidenciālu informāciju, kas saņemta, ar ko veikta apmaiņa vai kas nosūtīta atbilstīgi šai regulai, attiecas 2., 3. un 4. punktā noteiktie dienesta noslēpuma nosacījumi.
2. Dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums ir piemērojams visām personām, uz kurām attiecas šīs regulas noteikumi.
3. Konfidenciālu informāciju, ko, pildot savus pienākumus, saņēmušas 2. punktā minētās personas, nedrīkst izpaust nevienai citai personai vai iestādei, neskarot gadījumus, uz kuriem attiecas valstu tiesību akti, pārējie šīs regulas noteikumi vai citi attiecīgi Savienības tiesību akti.
4. Neskarot gadījumus, uz kuriem attiecas valstu tiesību akti vai Savienības tiesību akti, regulatīvās iestādes, struktūras vai personas, kas saņem konfidenciālu informāciju atbilstoši šai regulai, to var izmantot tikai šajā regulā minēto funkciju izpildei.

II SADAĻA

NOTEIKUMIEM UN METODIKĀM IZVIRZĪTĀS PRASĪBAS

1. NODAĻA

Nākotnes jaudas aprēķināšana

1. iedaļa

Vispārīgās prasības

8. pants

Jaudas aprēķināšanas reģioni

Šajā regulā jaudas aprēķināšanas reģioni ir tie, kas noteikti saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 15. pantu.

9. pants

Jaudas aprēķināšanas laikposmi

Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā nodrošina, ka ilgtermiņa starpzonu jauda tiek aprēķināta katrai nākotnes jaudas piešķiršanai un vismaz gada un mēneša laikposmiem.

2. iedaļa

Jaudas aprēķināšanas metodika

10. pants

Jaudas aprēķināšanas metodika

1. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad ir apstiprināta Regulas (ES) 2015/1222 9. panta 7. punktā minētā kopīgā koordinētas jaudas aprēķināšanas metodika, visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā iesniedz priekšlikumu par kopīgu jaudas aprēķināšanas metodiku ilgtermiņa laikposmiem attiecīgajā reģionā. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 6. pantu.
2. Kopīgā jaudas aprēķināšanas metodika ir vai nu koordinētā neto pārvades jaudas metode, vai plūsmbalstīta metode.
3. Jaudas aprēķināšanas metodika ir saderīga ar jaudas aprēķināšanas metodiku, kas noteikta nākamās dienas un tekošās dienas tirgiem saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 21. panta 1. punktu.
4. Nenoteiktību saistībā ar ilgtermiņa jaudas aprēķina laikposmiem ņem vērā:
 - a) drošības analīzē, kuras pamatā ir vairāki scenāriji un kurā izmanto jaudas aprēķināšanas ievades datus, jaudas aprēķināšanas metodi, kas minēta Regulas (ES) 2015/1222 21. panta 1. punkta b) apakšpunktā, un starpzonu jaudas validēšanu, kas minēta regulas 21. panta 1. punkta c) apakšpunktā; vai
 - b) statistiskā metodē, kuras pamatā ir vēsturiskā starpzonu jauda nākamās dienas vai tekošās dienas laikposmiem, ja var pierādīt, ka, pateicoties šādai pieejai, ir iespējams:
 - i) palielināt jaudas aprēķināšanas metodes efektivitāti;
 - ii) labāk ņemt vērā ilgtermiņa starpzonu jaudas aprēķināšanas nenoteiktību nekā 4. punkta a) apakšpunktā minētajā drošības analīzē;
 - iii) palielināt ekonomisko efektivitāti, saglabājot tādu pašu sistēmas drošības līmeni.
5. Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā var ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmiem kopīgi piemērot plūsmbalstīto metodi ar šādiem nosacījumiem:
 - a) plūsmbalstītā metode noved pie ekonomiskās efektivitātes pieauguma jaudas aprēķināšanas reģionā, saglabājot tādu pašu sistēmas drošības līmeni;
 - b) ar plūsmbalstītu metodi iegūto rezultātu pārredzamība un pareizība ir apstiprinājusies jaudas aprēķināšanas reģionā;
 - c) PSO ļauj tirgus dalībniekiem savus procesus pielāgot sešu mēnešu laikā.
6. Ja jaudas aprēķināšanas reģiona jaudas aprēķināšanas metodikā izmanto drošības analīzi, kuras pamatā ir vairāki scenāriji, tad piemēro prasības par jaudas aprēķināšanas ievades datiem, jaudas aprēķināšanas metodi un starpzonu jaudas validēšanu, kas paredzētas Regulas (ES) 2015/1222 21. panta 1. punktā, izņemot – attiecīgā gadījumā – 21. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) punktu.
7. Izstrādājot jaudas aprēķināšanas metodiku, ņem vērā prasības par rezerves procedūrām un prasību, kas paredzēta Regulas (ES) 2015/1222 21. panta 3. punktā.

*11. pants***Drošuma rezerves metodika**

Priekšlikumā par kopīgo jaudas aprēķināšanas metodiku iekļauj drošuma rezerves metodiku, kas atbilst Regulas (ES) 2015/1222 22. panta prasībām.

*12. pants***Darbības drošības robežu un bojājumsituāciju metodikas**

Priekšlikumā par kopīgo jaudas aprēķināšanas metodiku iekļauj darbības drošības robežu un bojājumsituāciju metodikas, kas atbilst Regulas (ES) 2015/1222 23. panta 1. un 2. punkta prasībām.

*13. pants***Ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgu metodika**

Priekšlikumā par kopīgo jaudas aprēķināšanas metodiku iekļauj ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgu metodiku, kas atbilst Regulas (ES) 2015/1222 24. panta prasībām.

*14. pants***Korektīvo pasākumu noteikšanas metodika**

Ja ilgtermiņa jaudas aprēķināšanā ņem vērā korektīvos pasākumus, katrs PSO nodrošina, ka šie korektīvie pasākumi ir tehniski realizējami reāllaika darbībā un atbilst Regulas (ES) 2015/1222 25. panta prasībām.

*15. pants***Starpzonu jaudas validācijas metodika**

Priekšlikumā par kopīgo jaudas aprēķināšanas metodiku iekļauj starpzonu jaudas validācijas metodiku, kas atbilst Regulas (ES) 2015/1222 26. panta prasībām.

*16. pants***Ilgtermiņa starpzonu jaudas sadalīšanas metodika**

1. Ne vēlāk kā tad, kad tiek iesniegta 10. pantā minētā jaudas aprēķināšanas metodika, katra jaudas aprēķināšanas reģiona PSO kopīgi izstrādā priekšlikumu par metodiku ilgtermiņa starpzonu jaudas koordinētai sadalīšanai starp dažādiem ilgtermiņa laikposmiem attiecīgajā reģionā. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 6. pantu.
2. Ilgtermiņa starpzonu jaudas sadalīšanas metodikai jāatbilst šādiem nosacījumiem:
 - a) tā atbilst tirgus dalībnieku riska nodrošes vajadzībām;
 - b) tā ir saskanīga ar jaudas aprēķināšanas metodiku;
 - c) tā nerada konkurences ierobežojumus, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi ilgtermiņa pārvades tiesībām.

3. iedaļa

Kopējais tīkla modelis

17. pants

Ražošanas un slodzes datu ieguves metodika

1. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad ir apstiprināta ražošanas un slodzes datu ieguves metodika attiecībā uz nākamās dienas un tekošās dienas laikposmiem, kas minēta Regulas (ES) 2015/1222 9. panta 6. punktā, visi PSO kopīgi izstrādā priekšlikumu par vienotu metodiku tam, kā iegūstami ražošanas un slodzes dati, kas nepieciešami, lai izveidotu kopējā tīkla modeli ilgtermiņa laikposmiem. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 6. pantu. Šī metodika ņem vērā un papildina ražošanas un slodzes datu ieguves metodiku saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 16. pantu.
2. Izstrādājot ražošanas un slodzes datu ieguves metodiku, piemēro Regulas (ES) 2015/1222 16. pantā noteiktās prasības.

18. pants

Kopējā tīkla modeļa metodika

1. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad ir apstiprināta kopējā tīkla modeļa metodika attiecībā uz nākamās dienas un tekošās dienas laikposmiem, kas minēta Regulas (ES) 2015/1222 9. panta 6. punktā, visi PSO kopīgi izstrādā priekšlikumu par kopējo tīkla modeļa metodiku ilgtermiņa laikposmiem. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 6. pantu.
2. Kopējā tīkla modeļa metodika ņem vērā un papildina kopējā tīkla modeļa metodiku, kas izstrādāta saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 17. pantu. Metodika ļauj izveidot kopējo tīkla modeli ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmiem jaudas aprēķināšanas reģionos, ja tiek izmantota uz vairākiem scenārijiem balstīta drošības analīze saskaņā ar 10. pantu.
3. Izstrādājot kopējā tīkla modeļa metodiku, piemēro Regulas (ES) 2015/1222 17. pantā noteiktās prasības.

19. pants

Scenāriji

1. Visi PSO jaudas aprēķināšanas reģionos, kuros izmanto uz vairākiem scenārijiem balstītu drošības analīzi saskaņā ar 10. pantu, kolektīvi izstrādā kopīgus scenārijus, ko izmanto kopējā tīkla modelī katram ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmam.
2. Izstrādājot kopīgus scenārijus, piemēro Regulas (ES) 2015/1222 18. pantā noteiktās attiecīgās prasības.

20. pants

Atsevišķs tīkla modelis

Izstrādājot atsevišķu tīkla modeli ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmam tajos jaudas aprēķināšanas reģionos, kuros izmanto uz vairākiem scenārijiem balstītu drošības analīzi saskaņā ar 10. pantu, katrs PSO piemēro Regulas (ES) 2015/1222 19. pantā noteiktās prasības.

4. iedaļa

Jaudas aprēķināšanas process

21. pants

Vispārīgie noteikumi

1. Apvienojot atsevišķos tīkla modeļus kopējā tīkla modelī katram ilgtermiņa laikposmam, piemēro atsevišķo tīkla modeļu apvienošanas procesu, kas izveidots saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 27. pantu. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad apstiprināta 17. pantā minētā ražošanas un slodzes datu ieguves metodika attiecībā uz ilgtermiņa laikposmiem un 18. pantā minētā kopējā tīkla modeļa metodika attiecībā uz ilgtermiņa laikposmiem, visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā kopīgi izstrādā darbības noteikumus ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmiem, kuri papildina noteikumus, kas reglamentē darbību saistībā ar atsevišķo tīkla modeļu apvienošanu saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 27. pantu.
2. Koordinētie jaudas aprēķinātāji, kas paredzēti Regulas (ES) 2015/1222 27. pantā, aprēķina ilgtermiņa starpzonu jaudas savam jaudas aprēķināšanas reģionam. Tālāk ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad apstiprināta 10. pantā minētā jaudas aprēķināšanas metodika ilgtermiņa laikposmiem, visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā kopā izstrādā darbības noteikumus ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmiem, kuri papildina noteikumus, kas reglamentē koordinēto jaudas aprēķinātāju darbību saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 27. pantu.
3. Ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmiem piemēro Regulas (ES) 2015/1222 27. panta attiecīgās prasības.

22. pants

Kopēja tīkla modeļa izveide

Veidojot kopējo tīkla modeli ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmiem tādos jaudas aprēķināšanas reģionos, kuros izmanto uz vairākiem scenārijiem balstītu drošības analīzi saskaņā ar 10. pantu, piemēro Regulas (ES) 2015/1222 28. pantā izklāstīto procesu un prasības.

23. pants

Ilgtermiņa starpzonu jaudas aprēķināšana reģionālā mērogā

1. Ja PSO izmanto statistisko pieeju saskaņā ar 10. pantu, ilgtermiņa starpzonu jaudas aprēķināšanas procesā ietilpst vismaz šādi elementi:
 - a) vairākas vēsturiskās nākamās dienas vai tekošās dienas starpzonu jaudas datu kopas no viena atsevišķa perioda vai vairākiem periodiem, un datus sarindo ilguma līknē;
 - b) jaudas aprēķins, kas atbilst izvēlētās datu kopas riska līmenim;
 - c) aprēķins par ilgtermiņa starpzonu jaudu, kas jāpiedāvā nākotnes jaudas piešķiršanā, ņemot vērā pielaidi, kas atspoguļo starpību starp vēsturiskajām starpzonu jaudas vērtībām un prognozētajām ilgtermiņa starpzonu jaudas vērtībām;
 - d) kopīgi noteikumi, lai ņemtu vērā pieejamo informāciju par plānotām pārtraucēm, jaunu infrastruktūru un ražošanas un slodzes modeļiem ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmos.
2. Ja PSO izmanto uz vairākiem scenārijiem balstītu drošības analīzi saskaņā ar 10. pantu, ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmiem jaudas aprēķināšanas reģionos piemēro prasības, kas izklāstītas Regulas (ES) 2015/1222 29. pantā, izņemot – attiecīgā gadījumā – 29. panta 4. punktu.
3. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs katrai nākotnes jaudas piešķiršanai aprēķināto ilgtermiņa starpzonu jaudu sadala, izmantojot starpzonu jaudas sadalīšanas metodiku saskaņā ar 16. pantu.

4. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs iesniedz aprēķināto ilgtermiņa starpzonu jaudu un ilgtermiņa starpzonu jaudas sadalījumu validēšanai katram PSO attiecīgajā jaudas aprēķināšanas reģionā saskaņā ar 24. pantu.

24. pants

Starpzonu jaudas validēšana un paziņošana un starpzonu jaudas sadalīšana

1. Katrs PSO validē ilgtermiņa starpzonu jaudas aprēķina rezultātus attiecībā uz savām tirdzniecības zonu robežām vai kritiskajiem tīkla elementiem katram ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmam saskaņā ar 15. pantu.
2. Katrs PSO validē ilgtermiņa starpzonu jaudas sadalīšanas aprēķina rezultātus attiecībā uz savām tirdzniecības zonu robežām vai kritiskajiem tīkla elementiem saskaņā ar 16. pantu.
3. Katrs PSO savus jaudas validācijas rezultātus un validēto šīs jaudas sadalījumu attiecībā uz katru nākotnes jaudas piešķiršanu nosūta attiecīgajiem koordinētajiem jaudas aprēķinātājiem un pārējiem attiecīgo jaudas aprēķināšanas reģionu PSO.
4. Validēto ilgtermiņa starpzonu jaudas sadalījumu nodrošina katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs, lai varētu veikt nākotnes jaudas piešķiršanu saskaņā ar 29. pantu.
5. PSO pēc pieprasījuma sniedz savām regulatīvajām iestādēm ziņojumu, kurā detalizēti izklāstīts, kā iegūta ilgtermiņa starpzonu jaudas vērtība konkrētam ilgtermiņa jaudas aprēķināšanas laikposmam.

25. pants

Koordinēti starpzonu jaudas samazinājumi

1. PSO koordinē jau piešķirtas ilgtermiņa starpzonu jaudas samazinājumus, ja šie samazinājumi skar laikposmu, kas ir vairāk nekā 48 stundas pirms piegādes dienas sākuma. Ja ilgtermiņa pārvades tiesību (tostarp šādu tiesību nominēšanas) samazinājums notiek 48 stundu laikā sprīdi pirms piegādes dienas sākuma, PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā piemēro Regulas (ES) 2015/1222 29. pantā minēto nākamās dienas un tekošās dienas jaudas aprēķināšanas procesu.
2. Ja PSO ir nepieciešams samazināt jau piešķirtu ilgtermiņa starpzonu jaudu, tas nosūta pieprasījumu atbildīgajam koordinētajam jaudas aprēķinātājam, lai tas uzsāktu ilgtermiņa starpzonu jaudas nepieciešamo samazinājumu koordinētu aprēķināšanu attiecīgajam jaudas aprēķināšanas reģionam. PSO līdz ar šo pieprasījumu nosūta visu attiecīgo informāciju.
3. Koordinētais jaudas aprēķinātājs paziņo atjaunināto starpzonu jaudu attiecīgajiem PSO, lai tie to varētu validēt.
4. Katrs PSO validē atjaunināto ilgtermiņa starpzonu jaudu attiecībā uz savām tirdzniecības zonu robežām vai kritiskajiem tīkla elementiem saskaņā ar 24. pantu.
5. Koordinētais jaudas aprēķinātājs paziņo validēto atjaunināto starpzonu jaudu attiecīgajiem PSO un vienotajai piešķiršanas platformai, lai varētu veikt samazinājumu saskaņā ar 53. pantu.

5. iedaļa

Divgadu ziņojums par jaudas aprēķināšanu

26. pants

Divgadu ziņojums par jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu

1. Ne vēlāk kā divus gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā ENTSO-E sagatavo ziņojumu par ilgtermiņa jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu un iesniedz to Aģentūrai.

2. Ja Aģentūra to pieprasa, ENTSO-E pēc tam katru otro gadu sagatavo ziņojumu par ilgtermiņa jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu. Attiecīgā gadījumā šo ziņojumu Aģentūrai iesniedz kopā ar divgadu ziņojumu par jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 31. pantu.
3. Attiecībā uz katru tirdzniecības zonu, tirdzniecības zonu robežu un jaudas aprēķināšanas reģionu ziņojumā par jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu norāda vismaz:
 - a) izmantoto jaudas aprēķināšanas metodi;
 - b) statistikas rādītājus par drošuma rezervēm;
 - c) statistikas rādītājus par starpzonu jaudu, attiecīgā gadījumā – katram jaudas aprēķināšanas laikposmam;
 - d) kvalitātes rādītājus attiecībā uz informāciju, kas izmantota jaudas aprēķināšanai;
 - e) attiecīgā gadījumā – pasākumus, kas ierosināti ar mērķi uzlabot jaudas aprēķināšanu;
 - f) ieteikumus par to, kā turpmāk attīstīt nākotnes jaudas aprēķināšanu, tostarp par metodiku, procesu un pārvaldības pasākumu tālāku saskaņošanu.
4. Pēc apspriešanās ar Aģentūru visi PSO kopīgi vienojas par ziņojuma statistikas un kvalitātes rādītājiem. Pirms PSO vienojas par minētajiem rādītājiem vai to piemērošanas laikā Aģentūra var pieprasīt, lai tie tiktu grozīti.
5. Aģentūra lemj par to, vai divgadu ziņojumu publicēt pilnībā vai daļēji.

2. NODAĻA

Tirdzniecības zonas

27. pants

Vispārīgie noteikumi

1. Nākotnes jaudas aprēķināšanai un piešķiršanai piemēro nākamās dienas un tekošās dienas tirdzniecībai piemērojamās tirdzniecības zonas.
2. Ja tirdzniecības zonu robeža vairs nepastāv, ilgtermiņa pārvades tiesību turētāji uz šīs tirdzniecības zonu robežas ir tiesīgi saņemt atlīdzību no attiecīgā PSO, kuras pamatā ir sākotnējā cena, kas samaksāta par ilgtermiņa pārvades tiesībām.

3. NODAĻA

Nākotnes jaudas piešķiršana

1. iedaļa

Vispārīgie noteikumi

28. pants

Vispārīgie principi

Nākotnes jaudas piešķiršana notiek:

- a) izmantojot robežcenas noteikšanas principu, lai ģenerētu rezultātus katrai tirdzniecības zonu robežai, izmantošanas virzienam un tirgus laika vienībai;

- b) piešķirot ne vairāk kā piedāvāto ilgtermiņa starpzonu jaudu saskaņā ar 39. pantu;
- c) veidā, kas ir atkārtojams.

29. pants

Ievades dati un rezultāti

1. Vienotā piešķiršanas platforma izmanto šādus ievades datus, lai noteiktu nākotnes jaudas piešķiršanu saskaņā ar 2. punktu:
 - a) katra jaudas aprēķinātāja iesniegtās ilgtermiņa starpzonu jaudas un tādu jaudu, kas saistītas ar atgrieztajām ilgtermiņa pārvades tiesībām saskaņā ar 43. pantu, validēts sadalījums;
 - b) tirgus dalībnieku iesniegtie solījumi.
2. Attiecībā uz katru nākotnes jaudas piešķiršanu vienotā piešķiršanas platforma vienlaikus nosaka vismaz šādus rezultātus katrai tirdzniecības zonu robežai, izmantošanas virzienam un tirgus laika vienībai:
 - a) piešķirto ilgtermiņa pārvades tiesību apjoms, izteikts MW;
 - b) ilgtermiņa pārvades tiesību cena saskaņā ar 40. pantu;
 - c) solījumu izpildes statuss.
3. Vienotā piešķiršanas platforma nodrošina, ka izsoles rezultāti ir pareizi.
4. Katrs PSO nodrošina, ka izsoles rezultāti ir saskanīgi ar ievades datiem, kas vienotajai piešķiršanas platformai iesniegti saskaņā ar 1. punktu.

2. iedaļa

Starpzonu pārvades riska nodrošes iespējas

30. pants

Lēmums par starpzonu riska nodrošes izdevībām

1. PSO uz tirdzniecības zonu robežas izdod ilgtermiņa pārvades tiesības, izņemot, ja tirdzniecības zonu robežas kompetentās regulatīvās iestādes ir pieņēmušas koordinētus lēmumus neizdot ilgtermiņa pārvades tiesības uz tirdzniecības zonu robežas. Pieņemot lēmumus, tirdzniecības zonu robežas kompetentās regulatīvās iestādes apspriežas ar attiecīgā jaudas aprēķināšanas reģiona regulatīvajām iestādēm un pienācīgi ņem vērā to viedokli.
2. Ja šīs regulas spēkā stāšanās brīdī uz tirdzniecības zonu robežas nepastāv ilgtermiņa pārvades tiesības, tirdzniecības zonu robežas kompetentās regulatīvās iestādes ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā pieņem koordinētus lēmumus par ilgtermiņa pārvades tiesību ieviešanu.
3. Saskaņā ar 1. un 2. punktu pieņemto lēmumu pamatā ir novērtējums, kurā noskaidrots, vai elektroenerģijas nākotnes tirgus piedāvā pietiekamas riska nodrošes izdevības attiecīgajās tirdzniecības zonās. Novērtējumu koordinēti veic tirdzniecības zonu robežas kompetentās regulatīvās iestādes, un tas ietver vismaz šādus elementus:
 - a) apspriešanās ar tirgus dalībniekiem par to, kādas starpzonu riska nodrošes izdevības tiem ir vajadzīgas uz attiecīgajām tirdzniecības zonu robežām;
 - b) vērtēšana.

4. Šā panta 3. punkta b) apakšpunktā minētajā vērtēšanā aplūko elektroenerģijas vairumtirgu darbību, un tās pamatā ir pārredzami kritēriji, kas ietver vismaz šādus elementus:

- a) analīze par to, vai nākotnes tirgos piedāvātie produkti vai produktu kombinācijas uzskatāmas par nodrosi pret nākamās dienas cenas svārstībām attiecīgajā tirdzniecības zonā. Uzskata, ka šāds produkts vai produktu kombinācija ir pienācīga nodrose pret nākamās dienas cenas izmaiņu risku attiecīgajā tirdzniecības zonā, ja pastāv pietiekama korelācija starp nākamās dienas cenu attiecīgajā tirdzniecības zonā un bāzes cenu, attiecībā pret kuru nosaka produkta vai produktu kombinācijas cenu;
- b) analīze par nākotnes tirgū piedāvāto produktu vai produktu kombināciju efektivitāti. Tālāk novērtē vismaz šādus rādītājus:
 - i) tirdzniecības laika diapazons;
 - ii) pirkšanas un pārdošanas cenu starpība;
 - iii) tirgotie apjomi attiecībā pret fizisko patēriņu;
 - iv) atvērto pozīciju summa attiecībā pret fizisko patēriņu.

5. Ja 3. punktā minētajā novērtējumā atklājas, ka vienā vai vairākās tirdzniecības zonās ir nepietiekamas nodrošes izdevības, kompetentās regulatīvās iestādes pieprasa, lai attiecīgie PSO:

- a) izdod ilgtermiņa pārvades tiesības; vai
- b) gādā par to, ka ir pieejami citi ilgtermiņa starpzonu riska nodrošes produkti, lai nodrošinātu elektroenerģijas vairumtirgu darbību.

6. Ja kompetentās regulatīvās iestādes nolemj pieprasīt, lai tiktu izpildīts 5. punkta b) apakšpunkts, attiecīgie PSO izstrādā vajadzīgo kārtību un iesniedz to kompetentajām regulatīvajām iestādēm apstiprināšanai ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad kompetentās regulatīvās iestādes prasību izteikušas. Šo vajadzīgo kārtību ievieš ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kompetento regulatīvo iestāžu apstiprinājuma. Pēc attiecīgo PSO pieprasījuma kompetentās regulatīvās iestādes var ieviešanas laiku pagarināt ne vairāk kā par sešiem mēnešiem.

7. Ja regulatīvās iestādes nolemj, ka attiecīgie PSO nevar izdot ilgtermiņa pārvades tiesības vai ka attiecīgajiem PSO jādara pieejami citi ilgtermiņa starpzonu riska nodrošes produkti, 16., 28., 29., 31.–57., 59. un 61. pantu nepiemēro tirdzniecības zonu robežu PSO.

8. Vai nu pēc tirdzniecības zonu robežu PSO kopīga pieprasījuma, vai pēc savas iniciatīvas un vismaz reizi četros gados tirdzniecības zonu robežas kompetentās regulatīvās iestādes sadarbībā ar Aģentūru veic novērtējumu saskaņā ar 3.–5. punktu.

31. pants

Ilgtermiņa pārvades tiesību reģionālā koncepcija

1. Piešķiršanas platforma ilgtermiņa starpzonu jaudu tirgus dalībniekiem piešķir vai nu kā fiziskās pārvades tiesības saskaņā ar IVP principu, vai kā izvēles FINPT vai saistošās FINPT.

2. Visi PSO, kas izdod ilgtermiņa pārvades tiesības, ar vienotās piešķiršanas platformas starpniecību piedāvā tirgus dalībniekiem ilgtermiņa starpzonu jaudu vismaz uz gada un mēneša laikposmiem. Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā var kopīgi ierosināt piedāvāt ilgtermiņa starpzonu jaudu uz vēl citiem laikposmiem.

3. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā, kur pastāv ilgtermiņa pārvades tiesības, kopīgi izstrādā priekšlikumu par tādu ilgtermiņa pārvades tiesību reģionālo koncepciju, kas izdodamas uz katras tirdzniecības zonu robežas jaudas aprēķināšanas reģionā.

Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad tirdzniecības zonu robežas regulatīvās iestādes ir pieņēmušas koordinētus lēmumus ieviest ilgtermiņa pārvades tiesības saskaņā ar 30. panta 2. punktu, PSO attiecīgajā jaudas aprēķināšanas reģionā kopīgi izstrādā priekšlikumu par tādu ilgtermiņa pārvades tiesību reģionālo koncepciju, kas izdodamas uz katras tirdzniecības zonu robežas attiecīgajā jaudas aprēķināšanas reģionā.

To dalībvalstu regulatīvās iestādes, kurās pašreizējā reģionālā ilgtermiņa pārvades tiesību koncepcija ir daļa no PSO vienošanās par pārrobežu pārdispečēšanu nolūkā nodrošināt, ka darbība noris darbības drošības robežās, var nolemt uzturēt fiziskās ilgtermiņa pārvades tiesības uz savām tirdzniecības zonu robežām.

4. Šā panta 3. punktā minētajos priekšlikumos ietver īstenošanas laika grafiku un vismaz aprakstu par šādiem piešķiršanas noteikumos norādītiem elementiem:

- a) ilgtermiņa pārvades tiesību veids;
- b) nākotnes jaudas piešķiršanas laikposmi;
- c) produkta veids (bāzes slodze, maksimumslodze, minimumslodze);
- d) aptvertās tirdzniecības zonu robežas.

5. Priekšlikumus apspriež saskaņā ar 6. pantu. Lai varētu izdot ierosinātās ilgtermiņa pārvades tiesības, katrs PSO pienācīgi apsver apspriešanas rezultātus.

6. Fiziskās pārvades tiesību piešķiršana paralēli izvēles FINPT piešķiršanai uz tās pašas tirdzniecības zonu robežas nav atļauta. Fiziskās pārvades tiesību piešķiršana paralēli saistošo FINPT piešķiršanai uz tās pašas tirdzniecības zonu robežas nav atļauta.

7. Uz tirdzniecības zonu robežas piedāvāto ilgtermiņa pārvades tiesību pārlūkošanu var uzsākt:

- a) tirdzniecības zonu robežas visas regulatīvās iestādes pēc savas iniciatīvas; vai
- b) tirdzniecības zonu robežas visas regulatīvās iestādes pēc Aģentūras ieteikuma vai visu attiecīgās tirdzniecības zonu robežas PSO kopīga pieprasījuma.

8. Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā ir atbildīgi par pārlūkošanu saskaņā ar 9. punktu.

9. Katrs ilgtermiņa pārvades tiesību pārlūkošanā iesaistītais PSO:

- a) novērtē piedāvātās ilgtermiņa pārvades tiesības, ņemot vērā 4. punktā minētos elementus;
- b) vajadzības gadījumā ierosina alternatīvas ilgtermiņa pārvades tiesības, ņemot vērā a) apakšpunktā minētā novērtējuma rezultātus;
- c) rīko apspriešanos saskaņā ar 6. pantu:
 - i) par piedāvāto ilgtermiņa pārvades tiesību novērtējuma rezultātiem;
 - ii) attiecīgā gadījumā – par ierosinātajām alternatīvajām ilgtermiņa pārvades tiesībām.

10. Pēc 9. punkta c) apakšpunktā minētās apspriešanās un trīs mēnešu laikā kopš brīža, kad izdots lēmums uzsākt pārlūkošanu, attiecīgā jaudas aprēķināšanas reģiona PSO kompetentajām regulatīvajām iestādēm kopīgi iesniedz priekšlikumu saglabāt vai grozīt ilgtermiņa pārvades tiesību veidu.

32. pants

Fiziskās pārvades tiesības

1. Katrs fiziskās pārvades tiesību turētājs ir tiesīgs nominēt visas savas fiziskās pārvades tiesības vai to daļu saskaņā ar 36. pantu.

2. Ja fiziskās pārvades tiesību turētāji nav tiesības nominējuši līdz nominēšanas noteikumos minētajam termiņam, tie ir tiesīgi saņemt atlīdzību saskaņā ar 35. pantu.

33. pants

Izvēles finansiālās pārvades tiesības

1. Izvēles FINPT turētājiem ir tiesības saņemt atlīdzību saskaņā ar 35. pantu.
2. Izvēles FINPT realizē, piemērojot nākamās dienas cenas sasaistīšanu saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 38.–50. pantu.

34. pants

Saistošās finansiālās pārvades tiesības

1. Saistošo FINPT turētājiem ir tiesības saņemt vai pienākums izmaksāt finansiālo atlīdzību saskaņā ar 35. pantu.
2. Saistošās FINPT realizē, piemērojot nākamās dienas cenas sasaistīšanu saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 38.–50. pantu.

35. pants

Atlīdzība par ilgtermiņa pārvades tiesībām – principi

1. Ja cenas starpība ir pozitīva ilgtermiņa pārvades tiesību virzienā, tad attiecīgie PSO, kas piešķir pārvades tiesības uz tirdzniecības zonu robežas ar vienotās piešķiršanas platformas starpniecību, atlīdzina ilgtermiņa pārvades tiesību turētājiem.
2. Ja cenas starpība ir negatīva saistošo FINPT virzienā, tad saistošo FINPT turētāji attiecīgajiem PSO atlīdzina, izmantojot vienoto piešķiršanas platformu, kas piešķir pārvades tiesības uz tirdzniecības zonu robežas.
3. Atlīdzināšana par ilgtermiņa pārvades tiesībām saskaņā ar 1. un 2. punktu atbilst šādiem principiem:
 - a) ja starpzonu jaudu piešķir ar netiešās piešķiršanas metodi vai kādu citu metodi, kuras pamatā ir rezerves procedūras situācija nākamās dienas laikposmam, atlīdzība par ilgtermiņa pārvades tiesībām ir vienāda ar tirgus starpību;
 - b) ja starpzonu jaudu piešķir tiešā izolē nākamās dienas laikposmam, atlīdzība par ilgtermiņa pārvades tiesībām ir vienāda ar dienas izsoles kliringa cenu.
4. Ja nākamās dienas jaudas piešķiršanas procesā ir iekļauti piešķiršanas ierobežojumi starpsavienojumos starp tirdzniecības zonām saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 23. panta 3. punktu, tos var ņemt vērā, aprēķinot atlīdzību par ilgtermiņa pārvades tiesībām saskaņā ar 3. punktu.

3. iedaļa

Fiziskās pārvades tiesību nominēšanas procedūras

36. pants

Vispārīgie noteikumi par fiziskās pārvades tiesību nominēšanu

1. Kad PSO izdod un piemēro fiziskās pārvades tiesības uz tirdzniecības zonu robežām, tie dod iespēju fiziskās pārvades tiesību turētājiem un/vai to darījumpartneriem nominēt savus elektroenerģijas apmaiņas grafikus. Fiziskās pārvades tiesību turētāji var pilnvarot tiesīgās trešās puses to vārdā nominēt elektroenerģijas apmaiņas grafikus atbilstīgi nominēšanas noteikumiem saskaņā ar 3. punktu.

2. Ne vēlāk kā divpadsmit mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO, kas izdod fiziskās pārvades tiesības uz tirdzniecības zonu robežas, attiecīgajām regulatīvajām iestādēm apstiprināšanai iesniedz priekšlikumu par nominēšanas noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas apmaiņas grafikiem starp tirdzniecības zonām. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 6. pantu. Nominēšanas noteikumi ietver vismaz šādu informāciju:

- a) fiziskās pārvades tiesību turētāja tiesīgums nominēt elektroenerģijas apmaiņas grafikus;
- b) nominēšanas tehnisko prasību minimums;
- c) nominēšanas procesa apraksts;
- d) nominēšanas iedalījums laikā;
- e) nominēšanas un paziņošanas formāts.

3. Visi PSO pakāpeniski saskaņo nominēšanas noteikumus uz visām tirdzniecības zonu robežām, uz kurām piemēro fiziskās pārvades tiesības.

4. Fiziskās pārvades tiesību turētāji, attiecīgā gadījumā to darījumpartneri vai pilnvarotas trešās puses, kas rīkojas to vārdā, nominē visas vai daļu no to fiziskās pārvades tiesībām starp tirdzniecības zonām saskaņā ar nominēšanas noteikumiem.

5. Ja nākamās dienas jaudas piešķiršanas procesā ir iekļauti piešķiršanas ierobežojumi starpsavienojumos starp tirdzniecības zonām saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 23. panta 3. punktu, tos ņem vērā 2. punktā minētajā priekšlikumā par nominēšanas noteikumiem.

4. iedaļa

Procesi un norise

37. pants

Noteikumi par līdzdalību nākotnes jaudas piešķiršanā

1. Lai tirgus dalībnieki būtu tiesīgi piedalīties izsolēs vai nodot savas ilgtermiņa pārvades tiesības, tiem jābūt reģistrētiem vienotajā piešķiršanas platformā un jāizpilda visas atbilstības prasības, kas noteiktas saskaņotajos piešķiršanas noteikumos. Atbilstības prasības ir saskaņā ar nediskriminācijas un pārredzamības principiem.
2. Kad tirgus dalībnieks ir iesniedzis reģistrācijas pieprasījumu, vienotā piešķiršanas platforma tirgus dalībnieku informē, vai tas ir izpildījis visas atbilstības prasības un ir tiesīgs piedalīties izsolēs vai nodot savas pārvades tiesības, sākot ar norādīto datumu.
3. Tirgus dalībnieki pilnībā ievēro saskaņotos piešķiršanas noteikumus. Tie gādā, lai visa informācija saistībā ar to dalību būtu atjaunināta, un bez kavēšanās paziņo vienotajai piešķiršanas platformai par jebkādam šīs informācijas izmaiņām.
4. Vienotā piešķiršanas platforma ir tiesīga apturēt vai atcelt tirgus dalībnieka tiesības piedalīties izsolēs vai nodot savas pārvades tiesības, ja tas ir pārkāpis savas līgumsaistības, ko paredz saskaņotie piešķiršanas noteikumi.
5. Ja tirgus dalībnieka tiesības piedalīties izsolēs vai nodot savas pārvades tiesības atbilstīgi saskaņotajiem piešķiršanas noteikumiem ir apturētas vai atceltas, tas neatbrīvo tirgus dalībnieku vai vienoto piešķiršanas platformu no to saistībām, kas izriet no ilgtermiņa pārvades tiesībām, kuras piešķirtas un apmaksātas pirms šādas apturēšanas vai atcelšanas.

38. pants

Ievades datu iesniegšana vienotajai piešķiršanas platformai

Katrs PSO nodrošina, ka ilgtermiņa starpzonu jaudas validēto sadalījumu iesniedz vienotajai piešķiršanas platformai pirms izsoles specifikācijas publicēšanas saskaņā ar 39. pantu.

39. pants

Nākotnes jaudas piešķiršanas norise

1. Ne vēlāk kā laikā, kas noteikts saskaņotajos piešķiršanas noteikumos attiecībā uz katru nākotnes jaudas piešķiršanu, vienotajā piešķiršanas platformā tiek izziņota un publiskota izsoles specifikācija, norādot vismaz šādu informāciju:
 - a) izsoles atvēršanas un slēgšanas datums un laiks;
 - b) ilgtermiņa pārvades jaudas validētais sadalījums un izsolāmo ilgtermiņa pārvades tiesību veids;
 - c) solījumu formāts;
 - d) izsoles rezultātu publicēšanas datums un laiks;
 - e) periods, kurā var apstrīdēt izsoles rezultātus.
2. Publicēto ilgtermiņa starpzonu jaudu nedrīkst mainīt periodā pirms izsoles slēgšanas. Šis periods ir norādīts saskaņotajos piešķiršanas noteikumos.
3. Katrs tirgus dalībnieks savus solījumus vienotajai piešķiršanas platformai iesniedz pirms izsoles slēgšanas un saskaņā ar izsoles specifikācijā paredzētajiem nosacījumiem.
4. Vienotajai piešķiršanas platformai jānodrošina iesniegto solījumu konfidencialitāte.

40. pants

Ilgtermiņa pārvades tiesību cenošana

Ilgtermiņa pārvades tiesību cenu attiecībā uz katru tirdzniecības zonu robežu, izmantošanas virzienu un tirgus laika vienību nosaka saskaņā ar robežcenas principu un izsaka euro par megavatu. Ja pieprasījums pēc ilgtermiņa starpzonu jaudas attiecībā uz tirdzniecības zonu robežu, izmantošanas virzienu un tirgus laika vienību ir mazāks par vai vienāds ar piedāvāto ilgtermiņa starpzonu jaudu, cena ir nulle.

41. pants

Finansiālās prasības un maksājumi

1. Vienotā piešķiršanas platforma nodrošina rēķinu izrakstīšanas vai pašaprēķināšanas procedūras, lai varētu nokārtot debetus un kredītus, kas izriet no ilgtermiņa pārvades tiesību piešķiršanas, ilgtermiņa pārvades tiesību atgriešanas un ilgtermiņa pārvades tiesību atlīdzināšanas. Šīs procedūras norāda saskaņotajos piešķiršanas noteikumos.
2. Lai tirgus dalībnieks varētu piedalīties izsolēs, tā rīcībā ir jābūt pietiekamam nodrošinājumam attiecībā uz solījumiem un piešķirtajām ilgtermiņa pārvades tiesībām saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti saskaņotajos piešķiršanas noteikumos.

42. pants

Rezerves procedūru izveide

1. Gadījumā, kad nākotnes jaudas piešķiršana nedod rezultātu, standarta rezerves procedūra ir nākotnes jaudas piešķiršanu atlikt.
2. Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā ir tiesīgi īstenot alternatīvus, koordinētus rezerves risinājumus. Tādos gadījumos visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā izstrādā koordinētu priekšlikumu par uzticamām rezerves procedūrām.

43. pants

Ilgtermiņa pārvades tiesību atgriešana

1. Ilgtermiņa pārvades tiesību turētāji var ar vienotās piešķiršanas platformas starpniecību savas ilgtermiņa pārvades tiesības atgriezt attiecīgajiem PSO vēlākai nākotnes jaudas piešķiršanai.
2. Ilgtermiņa pārvades tiesību turētāji, kuri vēlas savas ilgtermiņa pārvades tiesības atgriezt vēlākai nākotnes jaudas piešķiršanai, par to tieši vai netieši – ar trešās puses starpniecību – paziņo vienotajai piešķiršanas platformai, kā noteikts saskaņotajos piešķiršanas noteikumos.
3. Ilgtermiņa pārvades tiesību turētājiem, kas atgriež savas ilgtermiņa pārvades tiesības, attiecīgie PSO ar vienotās piešķiršanas platformas starpniecību atlīdzina vai nu tieši, vai netieši ar trešās puses starpniecību. Šāda atlīdzība ir vienāda ar cenu, kas iegūta izsolē, kur šīs ilgtermiņa pārvades tiesības tiek atkārtoti piešķirtas.

44. pants

Ilgtermiņa pārvades tiesību nodošana

1. Ilgtermiņa pārvades tiesību turētāji ir tiesīgi visas savas ilgtermiņa pārvades tiesības vai to daļu nodot citiem tirgus dalībniekiem atbilstīgi saskaņotajiem piešķiršanas noteikumiem.
2. Vienotajā piešķiršanas platformā publicē noteikumus par pieļaujamību, kā arī to tirgus dalībnieku sarakstu, kas ir reģistrēti vienotajā piešķiršanas platformā un tiesīgi nodot ilgtermiņa pārvades tiesības.
3. Ilgtermiņa pārvades tiesību turētāji par ilgtermiņa pārvades tiesību nodošanu tieši vai netieši – ar trešās puses starpniecību – paziņo vienotajai piešķiršanas platformai, kā noteikts saskaņotajos piešķiršanas noteikumos.
4. Tirgus dalībnieki, kas iegūst šīs ilgtermiņa pārvades tiesības, atbilstīgi saskaņotajiem piešķiršanas noteikumiem tieši vai netieši – ar trešās puses starpniecību – vienotajai piešķiršanas platformai apstiprina paziņojumu, ko nosūtījis iepriekšējais ilgtermiņa pārvades tiesību turētājs.

45. pants

Rezultātu iesniegšana

1. Vienotā piešķiršanas platforma par nākotnes jaudas piešķiršanas rezultātiem izsoles specifikācijā noteiktajā termiņā paziņo PSO, kas atbildīgi par tirdzniecības zonu robežu, kurai piesaistītas ilgtermiņa pārvades tiesības, tirgus dalībniekiem un ilgtermiņa pārvades tiesību turētājiem.
2. Vienotā piešķiršanas platforma informē tirgus dalībniekus par to solījumu izpildes statusu un klīringa cenu.

46. pants

Rezerves procedūru iniciēšana

1. Ja vienotā piešķiršanas platforma nespēj saskaņotajos piešķiršanas noteikumos paredzētajā termiņā iesniegt izsoles specifikāciju saskaņā ar 39. pantu vai nākotnes jaudas piešķiršanas rezultātus pilnībā vai daļēji, par tirdzniecības zonu robežu atbildīgie PSO īsteno rezerves procedūras, kas noteiktas saskaņā ar 42. pantu.

2. Tiklīdz konstatēts, ka nav iespējams iesniegt 1. punktā minētos elementus, vienotā piešķiršanas platforma par to paziņo tirdzniecības zonu robežu atbildīgajiem PSO. Vienotā piešķiršanas platforma paziņo tirgus dalībniekiem, ka var izmantot rezerves procedūras.

47. pants

Tirgus informācijas publicēšana

1. Vienotā piešķiršanas platforma publicē vismaz šādu informāciju attiecībā uz katru tirdzniecības zonu robežu un izmantošanas virzienu:

- a) izsoles specifikācija saskaņā ar 39. pantu;
- b) provizorisks izsoļu kalendārs, kurā norādīts, kāda veida ilgtermiņa pārvades tiesības tiks piedāvātas, un datumi, kad šīs tiesības tiks piedāvātas tirgus dalībniekiem;
- c) nākotnes jaudas piešķiršanas rezultāti saskaņā ar 29. pantu;
- d) tirgus dalībnieku skaits katrā izsolē;
- e) to tirgus dalībnieku saraksts, kas tiesīgi nodot ilgtermiņa pārvades tiesības;
- f) vienotās piešķiršanas platformas kontaktinformācija.

2. Attiecīgie PSO vienotajā piešķiršanas platformā 1. punktā prasīto informāciju publicē saskaņā ar izsoles specifikācijā un Regulā (ES) Nr. 543/2013 noteikto grafiku.

3. Vienotā piešķiršanas platforma nodrošina, ka ir publiski pieejami vēsturiskie dati par vismaz piecu gadu periodu.

4. NODAĻA

Vienotā piešķiršanas platforma

48. pants

Izveide

1. Visi PSO nodrošina, ka vienotā piešķiršanas platforma ir darbaspējīga un atbilst 49. pantā noteiktajām funkcionālajām prasībām divpadsmit mēnešu laikā pēc tam, kad ir apstiprināts priekšlikums par kopīgām prasībām un par vienotās piešķiršanas platformas izveidi. Kompetentās regulatīvās iestādes pēc attiecīgo PSO pieprasījuma šo laikposmu var pagarināt ne vairāk kā par sešiem mēnešiem, ja par iemeslu ir aizkavēšanās saistībā ar publiskā iepirkuma procedūrām.

2. Nākotnes jaudas piešķiršana līdzstrāvas starpsavienotājiem vienotajā piešķiršanas platformā notiek ne vēlāk kā 24 mēnešus pēc tam, kad saņemts 1. punktā minētais apstiprinājums.

49. pants

Funkcionālās prasības

1. Sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO iesniedz visām regulatīvajām iestādēm kopīgu priekšlikumu par prasībām un par vienotās piešķiršanas platformas izveidi. Priekšlikumā norāda dažādus variantus, kā izveidot un pārvaldīt vienoto piešķiršanas platformu, tostarp variantus, ka to izstrādā PSO vai trešās puses to vārdā. PSO priekšlikums aptver vienotās piešķiršanas platformas galvenos uzdevumus, kas paredzēti 50. pantā, un prasības par izmaksu atgūšanu saskaņā ar 59. pantu.

2. Vienotajai piešķiršanas platformai izvirzītās funkcionālās prasības aptver vismaz šādus aspektus:
 - a) tas, kādas tirdzniecības zonu robežas būtu jāaptver;
 - b) sniegto pakalpojumu tehniskā pieejamība un uzticamība;
 - c) darbības procesi;
 - d) piedāvājami produkti;
 - e) nākotnes jaudas piešķiršanas laikposmi;
 - f) piešķiršanas metodes un algoritmi;
 - g) finansiālās norēķināšanās principi un piešķirto produktu riska vadība;
 - h) saskaņota līgumstruktūra ar tirgus dalībniekiem;
 - i) datu saskarnes.

50. pants

Vispārīgie uzdevumi

Attiecīgie PSO vienoto piešķiršanas platformu izmanto vismaz šādām vajadzībām:

- a) tirgus dalībnieku reģistrēšana;
- b) vienota kontaktpunkta nodrošināšana tirgus dalībniekiem;
- c) izsoles procedūru norise;
- d) finansiālā norēķināšanās par piešķirtajām ilgtermiņa pārvades tiesībām ar tirgus dalībniekiem, tostarp nodrošinājumu pārvaldība;
- e) sadarbība ar klīringa centru, ja to paredz kopīgie noteikumi par saistošo FINPT realizāciju saskaņā ar 34. pantu;
- f) rezerves procedūras organizēšana saskaņā ar 42. un 46. pantu;
- g) ilgtermiņa pārvades tiesību atgriešanas organizēšana saskaņā ar 43. pantu;
- h) ilgtermiņa pārvades tiesību nodošanas atvieglošana saskaņā ar 44. pantu;
- i) tirgus informācijas publicēšana saskaņā ar 47. pantu;
- j) saskarnes nodrošināšana un uzturēšana datu apmaiņai ar tirgus dalībniekiem.

5. NODAĻA

Saskaņotie piešķiršanas noteikumi

51. pants

Saskaņoto piešķiršanas noteikumu ieviešana

1. Sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO kopīgi izstrādā priekšlikumu par ilgtermiņa pārvades tiesību saskaņotajiem piešķiršanas noteikumiem saskaņā ar 52. panta 2. punktu. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 6. pantu. Šis priekšlikums ietver reģionālās un tirdzniecības zonu robežai specifiskās prasības, ja tās izstrādājuši katra jaudas aprēķināšanas reģiona PSO saskaņā ar 52. panta 3. punktu.

2. Kad reģionālās prasības ir stājušās spēkā, tās prevalē pār vispārīgajām prasībām, kas definētas saskaņotajos piešķiršanas noteikumos. Ja saskaņoto piešķiršanas noteikumu vispārīgās prasības tiek grozītas un iesniegtas apstiprināšanai visām regulatīvajām iestādēm, arī reģionālās prasības iesniedz attiecīgā jaudas aprēķināšanas reģiona regulatīvajām iestādēm apstiprināšanai.

52. pants

Saskaņoto piešķiršanas noteikumu prasības

1. Ilgtermiņa pārvades tiesību saskaņoto piešķiršanas noteikumu prasības aptver fiziskās pārvades tiesības, izvēles FINPT un saistošās FINPT. PSO ir jāapsver un pienācīgi jāņem vērā ar dažāda veida produktiem saistītā specifika.

2. Ilgtermiņa pārvades tiesību saskaņotie piešķiršanas noteikumi atbilst nediskriminācijas un pārredzamības principiem un satur vismaz šādas vispārīgas prasības:

- a) saskaņotas definīcijas un piemērošanas joma;
- b) līgumstruktūra starp vienoto piešķiršanas platformu un tirgus dalībniekiem, tostarp noteikumi par piemērojamiem tiesību aktiem, valodu, konfidencialitāti, strīdu izšķiršanu, atbildību un *force majeure*;
- c) fiziskās pārvades tiesību gadījumā – saskaņoti noteikumi par principu “izmanto vai pārdod” saskaņā ar 32. pantu;
- d) apraksts par piedāvātajiem ilgtermiņa pārvades tiesību veidiem, tostarp atlīdzības principiem saskaņā ar 35. pantu;
- e) piemērojamo nominēšanas noteikumu principu apraksts saskaņā ar 36. pantu;
- f) saskaņoti noteikumi par atbilstību un tiesīgumu, apturēšanu un atjaunošanu un līdzdalības izmaksām saskaņā ar 37. pantu;
- g) nākotnes jaudas piešķiršanas procesa apraksts, tostarp vismaz noteikumi par izsoles specifikāciju, solījumu iesniegšanu, izsoles rezultātu publicēšanu, apstrīdēšanas periodu un rezerves procedūrām saskaņā ar 37., 38., 39., 42., 43. un 44. pantu;
- h) saskaņoti noteikumi par finansiālajām prasībām un norēķināšanos saskaņā ar 41. pantu;
- i) saskaņoti noteikumi par ilgtermiņa pārvades tiesību atgriešanu saskaņā ar 43. pantu;
- j) saskaņoti noteikumi par ilgtermiņa pārvades tiesību nodošanas paziņošanu saskaņā ar 44. pantu;
- k) noteikumi par garantēšanu un kompensāciju saskaņā ar 53. un 55. pantu;
- l) attiecīgā gadījumā – saskaņoti noteikumi par ieskaita politiku un finansiālo nodrošinājumu attiecībā uz saistošajām FINPT.

3. Saskaņotie piešķiršanas noteikumi var ietvert arī reģionālās vai tirdzniecības zonu robežai specifiskas prasības, jo īpaši, bet ne tikai, šādas:

- a) apraksts par to ilgtermiņa pārvades tiesību veidu, kas tiek piedāvātas uz katras tirdzniecības zonu robežas jaudas aprēķināšanas reģionā saskaņā ar 31. pantu;
- b) ilgtermiņa pārvades tiesību atlīdzināšanas režīms, kas jāizmanto uz katras tirdzniecības zonu robežas jaudas aprēķināšanas reģionā atbilstīgi piešķiršanai nākamās dienas laikposmā saskaņā ar 35. pantu;
- c) alternatīvo, koordinēto un reģionālo rezerves risinājumu īstenošana saskaņā ar 42. pantu;
- d) reģionālie kompensācijas noteikumi, kuros paredzēti reģionālie garantēšanas režīmi saskaņā ar 55. pantu.

6. NODAĻA

Piešķirtās starpzonu jaudas garantēšana

53. pants

Vispārīgie noteikumi par garantēšanu

1. Lai nodrošinātu, ka darbība notiek darbības drošības robežās, visi PSO ir tiesīgi samazināt ilgtermiņa pārvades tiesības pirms nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņa. Ja PSO samazina ilgtermiņa pārvades tiesības, tie par to ziņo attiecīgajām regulatīvajām iestādēm, kā arī publicē šādas samazināšanas faktiskos iemeslus.
2. Attiecīgie PSO uz tās tirdzniecības zonu robežas, kur ilgtermiņa pārvades tiesības tikušas samazinātas, samazināto ilgtermiņa pārvades tiesību turētājiem piešķir kompensāciju tirgus starpības apmērā.

54. pants

Limitu noteikšana

1. Attiecīgie PSO uz tirdzniecības zonu robežas var ierosināt limitu kopējai kompensācijai, kas izmaksājama visiem samazināto ilgtermiņa pārvades tiesību turētājiem attiecīgajā kalendārajā gadā vai – līdzstrāvas starpsavienotāju gadījumā – attiecīgajā kalendārajā mēnesī.
2. Limits nedrīkst būt zemāks par kopējiem pārslodzes ieņēmumiem, ko iekasējuši attiecīgie PSO uz tirdzniecības zonu robežas attiecīgajā kalendārajā gadā. Kas attiecas uz līdzstrāvas starpsavienotājiem, PSO var ierosināt limitu, kas nav zemāks par kopējiem pārslodzes ieņēmumiem, ko iekasējuši attiecīgie PSO uz tirdzniecības zonu robežas attiecīgajā kalendārajā mēnesī.
3. Ja dažādi PSO uz tās pašas tirdzniecības zonu robežas izmanto vairākus starpsavienotājus, uz kuriem turklāt attiecas dažādi regulatīvo iestāžu pārraudzīti regulatīvie režīmi, kopējos pārslodzes ieņēmumus, ko izmanto, lai aprēķinātu kompensācijas limitu saskaņā ar 2. punktu, var sadalīt starp katru starpsavienotāju. Šādu sadalījumu ierosina attiecīgie PSO un apstiprina kompetentās regulatīvās iestādes.

55. pants

Kompensācijas noteikumi

Ja PSO ierosina piemērot 54. pantā minēto limitu, tie kopīgi ierosina kompensācijas noteikumu kopumu attiecībā uz piemēroto limitu.

56. pants

Garantēšana force majeure apstākļos

1. *Force majeure* gadījumā PSO var samazināt ilgtermiņa pārvades tiesības. Šādu samazināšanu veic koordinēti, sadarbojoties ar visiem tieši skartajiem PSO.
2. PSO, kas saskaras ar *force majeure* apstākļiem, publicē paziņojumu, kurā apraksta *force majeure* apstākļu būtību un iespējamo ilgumu.
3. Ja notiek samazināšana *force majeure* dēļ, visi attiecīgie ilgtermiņa pārvades tiesību turētāji saņem kompensāciju par *force majeure* periodu no tā PSO, kam radās *force majeure* apstākļi. Tādā gadījumā kompensācija ir vienāda ar summu, kas sākotnēji nākotnes jaudas piešķiršanas procesā samaksāta par attiecīgajām ilgtermiņa pārvades tiesībām.

4. PSO, kas saskaras ar *force majeure* apstākļiem, dara visu iespējamo, lai ierobežotu *force majeure* apstākļu radītās sekas un ilgumu.
5. Ja dalībvalsts to ir paredzējusi, tad pēc attiecīgā PSO pieprasījuma valsts regulatīvā iestāde novērtē, vai gadījums ir uzskatāms par *force majeure*.

7. NODAĻA

Pārslodzes ieņēmumu sadalīšana

57. pants

Pārslodzes ieņēmumu sadalīšanas metodika

1. Sešu mēnešu laikā pēc tam, kad apstiprināta Regulas (ES) 2015/1222 9. panta 6. punktā minētā pārslodzes ieņēmumu sadalīšanas metodika, visi PSO kopīgi izstrādā priekšlikumu par metodiku, kā sadalīt pārslodzes ieņēmumus no nākotnes jaudas piešķiršanas.
2. Izstrādājot 1. punktā minēto metodiku, PSO ņem vērā pārslodzes ieņēmumu sadalīšanas metodiku, kas izstrādāta saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 73. pantu.
3. Izstrādājot metodiku, kā sadalīt pārslodzes ieņēmumus no nākotnes jaudas piešķiršanas, piemēro Regulas (ES) 2015/1222 73. pantā noteiktās prasības.

8. NODAĻA

Izmaksu atgūšana

58. pants

Vispārīgie noteikumi par izmaksu atgūšanu

1. Izmaksas, kas PSO rodas saistībā ar šajā regulā noteiktajiem pienākumiem, izvērtē visas regulatīvās iestādes.
2. Izmaksas, kas novērtētas kā saprātīgas, lietderīgas un samērīgas, atlīdzina savlaicīgi, izmantojot tīkla tarifus vai citus piemērotus mehānismus, kā noteikušas kompetentās regulatīvās iestādes.
3. Ja regulatīvās iestādes to pieprasa, attiecīgie PSO trīs mēnešu laikā pēc pieprasījuma sniedz informāciju, kas nepieciešama, lai atvieglotu radušos izmaksu novērtēšanu.

59. pants

Vienotās piešķiršanas platformas izveides, izstrādes un darbības izmaksas

Visi PSO, kas vienotajā piešķiršanas platformā izdod ilgtermiņa pārvades tiesības, kopīgi sedz izmaksas, kas saistītas ar vienotās piešķiršanas platformas izveidi un darbību. Sešu mēnešu laikā kopš šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO ierosina metodiku, kā sadalīt izmaksas, kuras ir saprātīgas, lietderīgas un samērīgas, piemēram, vadoties no principiem, kas līdzīgi tiem, kuri paredzēti Regulas (ES) 2015/1222 80. pantā.

60. pants

Koordinētas jaudas aprēķināšanas procesa izstrādes un izmantošanas izmaksas

1. Katrs PSO individuāli sedz izmaksas, kas saistītas ar jaudas aprēķināšanas ievades datu nodrošināšanu.

2. Visi PSO kopīgi sedz izmaksas par atsevišķo tīkla modeļu apvienošanas izveidi un darbību.
3. Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā sedz izmaksas par koordinētu jaudas aprēķinātāju izveidi un darbību.

61. pants

Ilgtermiņa pārvades tiesību garantēšanas un atlīdzināšanas izmaksas

1. Garantēšanas izmaksas ietver kompensācijas mehānismu radītās izmaksas, kas saistītas ar starpzonu jaudas garantēšanu, kā arī pārdispečēšanas, kompensācijas tirdzniecības un nebalansa izmaksas, kas saistītas ar kompensācijām tirgus dalībniekiem un kas iespēju robežās jāsedz PSO saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 16. panta 6. punkta a) apakšpunktu.
2. Nosakot vai apstiprinot pārvades tarifus vai citus piemērotus mehānismus saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. panta 1. punkta a) apakšpunktu, kā arī ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 714/2009 14. panta 1. punktu, regulatīvās iestādes kompensācijas izmaksas uzskata par attiecināmām izmaksām ar nosacījumu, ka tās ir saprātīgas, lietderīgas un samērīgas.
3. Sešu mēnešu laikā pēc tam, kad apstiprināta 57. pantā minētā pārslodzes ieņēmumu sadalīšanas metodika, visi PSO kopīgi izstrādā metodiku to izmaksu sadalīšanai, ko rada ilgtermiņa pārvades tiesību garantēšana un atlīdzināšana. Šī metodika ir saskaņīga ar 57. pantā minēto metodiku, kā sadalīt pārslodzes ieņēmumus no nākotnes jaudas piešķiršanas.

III SADAĻA

PIENĀKUMU DELEĢĒŠANA UN UZRAUDZĪBA

62. pants

Pienākumu deleģēšana

1. PSO var pilnībā vai daļēji deleģēt pienākumus, kas tam noteikti saskaņā ar šo regulu, vienai vai vairākām trešām personām, ja trešā persona var pildīt attiecīgo funkciju vismaz tikpat efektīvi kā deleģējošais PSO. Deleģējošais PSO saglabā atbildību par to, lai tiktu izpildīti šajā regulā noteiktie pienākumi, tostarp par to, ka ir nodrošināta piekļuve informācijai, kas regulatīvajai iestādei nepieciešama uzraudzībai.
2. Pirms deleģēšanas attiecīgā trešā persona skaidri apliecina deleģējošajam PSO, ka spēj izpildīt katru šajā regulā noteikto pienākumu.
3. Ja šajā regulā minētie pienākumi pilnībā vai daļēji tiek deleģēti trešai personai, deleģējošais PSO nodrošina, ka pirms deleģēšanas ir noslēgti atbilstoši konfidencialitātes līgumi, kuri ir saskaņā ar deleģējošā PSO konfidencialitātes ievērošanas pienākumiem.

63. pants

Uzraudzība

1. ENTSO-E uzrauga nākotnes jaudas piešķiršanu un vienotās piešķiršanas platformas izveidi saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 8. panta 8. punktu. Uzraudzība aptver šādus aspektus:
 - a) nākotnes jaudas piešķiršanas īstenošanas sekmes un potenciālās problēmas, tostarp tirgus dalībnieku taisnīga un pārredzama piekļuve ilgtermiņa pārvades tiesībām;
 - b) ilgtermiņa starpzonu jaudas sadalīšanas metodiku efektivitāte saskaņā ar 16. pantu;

- c) jaudas aprēķina un piešķiršanas ziņojums saskaņā ar 26. pantu;
- d) nākotnes jaudas piešķiršanas un vienotās piešķiršanas platformas darbības efektivitāte.
2. *ENTSO-E* sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā iesniedz Aģentūrai uzraudzības plānu, kurā ietver sagatavojamos ziņojumus un atjauninājumus saskaņā ar 1. punktu un par kuru Aģentūra sniedz atzinumu.
3. Aģentūra sadarbībā ar *ENTSO-E* sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā sagatavo sarakstu ar attiecīgo informāciju, kas *ENTSO-E* jāpaziņo Aģentūrai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 8. panta 9. punktu un 9. panta 1. punktu. Attiecīgās informācijas saraksts var tikt atjaunināts. *ENTSO-E* uztur visaptverošu, standartizēta formāta digitālo datu arhīvu, kurā ir Aģentūras pieprasītā informācija. Visi PSO iesniedz *ENTSO-E* informāciju, kas vajadzīga, lai izpildītu pienākumus saskaņā ar 1. un 3. punktu.
4. Tirdzniecības dalībnieki un citas attiecīgas organizācijas attiecībā uz nākotnes jaudas piešķiršanu pēc Aģentūras un *ENTSO-E* kopīga pieprasījuma iesniedz *ENTSO-E* informāciju, kas nepieciešama uzraudzībai saskaņā ar 1. un 3. punktu, izņemot informāciju, ko regulatīvās iestādes, Aģentūra vai *ENTSO-E* jau ieguvušas, pildīdamas savus attiecīgos īstenošanas uzraudzības pienākumus.

IV SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

64. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 26. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER